

52ο Ετήσιο
Πανελλήνιο
Ιατρικό
Συνέδριο

ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1835

2-4 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2026

Μέγαρο Διεθνές Συνεδριακό

Κέντρο Αθηνών

8η ΕΚΔΗΛΩΣΗ

εις μνήμην Δημήτρη Τριχόπουλου

Η Αριστεία στην Ιατρική Εκπαίδευση

Σάββατο 4 Απριλίου 2026

19.00 - 20.00 | Αίθουσα «Ν. Σκαλκώτας»

**ΜΕΓΑΡΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ
ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ**

Η Αριστεία στην Ιατρική Εκπαίδευση

Προεδρείο:

Αντωνία Τριχοπούλου, Ακαδημαϊκός, Ομότιμη Καθηγήτρια Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Ελευθέριος Θηραίος, Γενικός/Οικογενειακός Ιατρός, Διευθυντής ΕΣΥ, Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης, Οργανισμός Διασφάλισης της Ποιότητας στην Υγεία (ΟΔΙΠΥ ΑΕ), Πρόεδρος Ιατρικής Εταιρείας Αθηνών

Εισηγητές:

▪ **Σύντομες παρεμβάσεις αριστούχων Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ**

▪ **Η αριστεία και η σημασία της στην Ιατρική**

Νικόλαος Αρκαδόπουλος, Καθηγητής Χειρουργικής, Διευθυντής, Δ΄ Χειρουργική Κλινική ΕΚΠΑ, ΠΓΝ «Αττικόν», Πρόεδρος Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Αντιπρόεδρος Ιατρικής Εταιρείας Αθηνών

▪ **Η αριστεία και η σημασία της για την Πολιτεία**

Νικόλαος Παπαϊωάννου, Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Εισαγωγή

Σε μια εποχή κρίσεως και αποπροσανατολισμού από τους θεσμούς και τις αξίες, το φωτεινό παράδειγμα του Δημήτρη Τριχοπούλου είναι πολύτιμη πυξίδα.

Το ήθος και η αφοσίωσή του στην Επιστήμη ενέπνευσε πολλούς μαθητές του στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Σήμερα πολλοί αριστεύουν ακολουθώντας το παράδειγμά του.

Ευχαριστώ όλους όσοι συμμετέχουν σήμερα σε αυτή την εκδήλωση μνήμης και ευθύνης.

Αντωνία Τριχοπούλου

Ακαδημαϊκός,

Ομότιμη Καθηγήτρια Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Χαιρετισμός

*«αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπέροχον ἔμμεναι ἄλλων,
μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν»*

Ομήρου Ιλιάδα (Ζ 208)

Αν η αριστεία στην ιατρική εκπαίδευση συνδυάζει την υψηλή ακαδημαϊκή επίδοση, με την καλλιέργεια κριτικής σκέψης, κλινικών δεξιοτήτων και ηθικών αξιών.

Αν η αριστεία κρίνεται τελικά στην καθημερινή επαφή με τον ασθενή, με τον απαιτούμενο σεβασμό στις ανάγκες, τις αγωνίες, τις προτεραιότητες και τα δικαιώματα του ασθενή.

Αν η αριστεία αποτελεί μια κατάσταση συνεχούς αναζήτησης και αυτοβελτίωσης, ως μόνιμο τρόπο του «γίγνεσθαι» κατά τον Αριστοτέλη, με κοινωνικό αποτύπωμα, την κοινωνική ευθύνη και την προσφορά.

Τότε, στην κατεύθυνση αυτή, είναι ιδιαίτερα απαραίτητη σήμερα, με τον κίνδυνο μεταστροφής της ανθρωπιστικής ιατρικής σε τεχνοεπιστήμη και την ανάγκη αναζήτησης ενός «ψηφιακού ανθρωπισμού».

Ελευθέριος Θηραΐος

*Γενικός/Οικογενειακός Ιατρός, Διευθυντής ΕΣΥ, Κέντρο Υγείας Βάρης
Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης,
Οργανισμός Διασφάλισης της Ποιότητας στην Υγεία (ΟΔΙΠΥ ΑΕ),
Πρόεδρος Ιατρικής Εταιρείας Αθηνών*

Η αριστεία και η σημασία της για την Πολιτεία

Η αριστεία δεν αποτελεί απλώς την επιβράβευση μιας υψηλής επίδοσης ούτε περιορίζεται σε έναν τίτλο ή μια στιγμιαία διάκριση. Αντιθέτως, συνιστά μια διαρκή διαδικασία εξέλιξης, μια σταθερή προσήλωση στην ποιότητα, τη γνώση και την αλήθεια. Δεν αναπτύσσεται σε συνθήκες ευκολίας. Καλλιεργείται μέσα από την επιμονή, την πειθαρχία και τη βαθιά εσωτερική ανάγκη για πρόοδο και δημιουργία. Για τον λόγο αυτό, η Πολιτεία φέρει καθοριστική ευθύνη: να διαμορφώνει ένα περιβάλλον που επιτρέπει στην προσπάθεια να αποδίδει και στην αξία να αναγνωρίζεται.

Κεντρικός πυλώνας αυτής της προσπάθειας είναι η Ανώτατη Εκπαίδευση. Το σύγχρονο πανεπιστήμιο οφείλει να είναι ανοικτό, εξωστρεφές και ανταγωνιστικό σε διεθνές επίπεδο. Να προάγει την αξιολόγηση ως εργαλείο διαρκούς βελτίωσης, να ενισχύει την έρευνα και την καινοτομία και να εξασφαλίζει ίσες ευκαιρίες πρόσβασης και εξέλιξης για όλους τους φοιτητές και τους νέους επιστήμονες. Παράλληλα, απαιτείται η διασύνδεση με τη διεθνή επιστημονική κοινότητα και η ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες.

Ωστόσο, η αριστεία δεν εξαντλείται σε δομές και πολιτικές. Προϋποθέτει και την καλλιέργεια μιας ουσιαστικής ακαδημαϊκής κουλτούρας που αναδεικνύει τη σημασία της γνώσης, της συνεργασίας και του ήθους. Διότι η αριστεία χωρίς ηθικό υπόβαθρο χάνει το περιεχόμενό της, ενώ η γνώση χωρίς κοινωνική ευθύνη αδυνατεί να συμβάλει σε ουσιαστική πρόοδο.

Ιδιαίτερη σημασία έχει και η αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας. Το στοιχείο είναι να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις ώστε οι νέοι επιστήμονες να παραμείνουν, να δημιουργήσουν και να προσφέρουν στον τόπο τους. Η μετατροπή της διαρροής ταλέντου σε επιστροφή γνώσης αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα, που συνδέεται άμεσα με την ενίσχυση της αριστείας.

Εν κατακλείδι, η αριστεία χτίζεται με συνέπεια, αφορά όλους και προϋποθέτει συλλογική ευθύνη. Η Πολιτεία καλείται να τη στηρίζει, τα πανεπιστήμια να την καλλιεργούν και η κοινωνία να την αναγνωρίζει, ώστε να αποτελέσει σταθερό θεμέλιο μιας πιο δίκαιης, ανθεκτικής και δημιουργικής κοινωνίας.

Νίκος Παπαϊωάννου

Καθηγητής,

Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού,

Αρμόδιος για την Ανώτατη Εκπαίδευση

Η αριστεία και η σημασία της στην Ιατρική

Στην Ιατρική επιστήμη το αίτημα της κοινωνίας για αριστεία είναι αυτονόητα κυρίαρχο. Η Ιατρική όπως εκφράζεται από τον κάθε ιατρό αλλά και συνολικά από το σύστημα υγείας μίας χώρας οφείλει να προσφέρει άριστες υπηρεσίες σε ένα ευρύ φάσμα που ξεκινά από την πρόληψη, περνά από τη διάγνωση και τη θεραπεία και φτάνει έως την αποκατάσταση, τη χρόνια αλλά και την ανακουφιστική φροντίδα. Πυλώνες της αριστείας στην Ιατρική είναι η κλινική αριστεία με έμφαση στην ποιότητα των υπηρεσιών και την

ασφάλεια των ασθενών, η έρευνα και η καινοτομία, αλλά και η ηθική ακεραιότητα, ο επαγγελματισμός και η ανθρωποκεντρική προσέγγιση, με έμφαση στην συνεχή βελτίωση αλλά και στην εξάλειψη των ανισοτήτων στο χώρο της υγείας. Ας μην ξεχνούμε όμως ότι η λέξη αριστεία έλκει την καταγωγή της από το αρχαίο Ελληνικό ρήμα «αράρισκω» που σημαίνει αρμόζω, ταιριάζω. Από την ίδια ετυμολογική οικογένεια προέρχεται η λέξη αρετή, η λέξη άρτιος και η λέξη αρμονία. Η ίδια η λέξη λοιπόν δηλώνει ότι το νόημα της αριστείας δεν είναι μόνο η διάκριση, η υψηλή επίδοση σε ένα τομέα αλλά και η «αρετή» η ηθική δηλαδή διάσταση και η «αρμονία» δηλαδή το ταίριασμα, η ισορροπία του αρίστου με το κοινωνικό σύνολο. Έτσι λοιπόν ο συνδυασμός επιστήμης, τεχνολογίας με ένα πολύπλοκο δίκτυο διεπιστημονικής αλληλεπίδρασης πάντοτε όμως με «αρετή» και σε «αρμονία» με τις ανάγκες της κοινωνίας είναι το ιδανικό της σύγχρονης Ιατρικής.

Οι Ιατρικές Σχολές τόσο διεθνώς όσο και στην Ελλάδα παραδοσιακά αποτελούν κόμβους αριστείας η οποία διαχέεται όχι μόνο στην ακαδημαϊκή κοινότητα αλλά σε όλο το χώρο της υγείας. Η Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, με την τεράστια ακαδημαϊκή παράδοση των 189 ετών λειτουργίας, προσελκύει κάθε χρόνο τους άριστους αποφοίτους της μέσης εκπαίδευσης (μέση βαθμολογία εισαγωγής Πανελλαδικών εξετάσεων την τελευταία πενταετία 19281 μόρια) και αποδίδει αποφοίτους με εξίσου υψηλό επίπεδο (μέσος όρος βαθμολογίας αποφοίτησης την τελευταία πενταετία 8,1). Για να επιτευχθεί η αριστεία στην ιατρική εκπαίδευση απαιτείται ένα σύγχρονο και διαρκώς ανανεούμενο πρόγραμμα σπουδών, αλλά και κέντρα κλινικής αριστείας όπως αυτά που διαθέτει η Ιατρική Σχολή-μεταξύ των οποίων και 18 κέντρα εμπειρογνωμοσύνης σπανίων νοσημάτων τα οποία αποτελούν κέντρα αναφοράς για όλη την Ελλάδα. Με περισσότερους από 100 καθηγητές της να συγκαταλέγονται στη λίστα «World's top 2% Scientists» του Πανεπιστημίου Stanford η Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών κατακτά συνεχώς την κορυφαία θέση στις διεθνείς κατατάξεις μεταξύ όλων των Ιατρικών Σχολών της Ελλάδας, της Κύπρου αλλά και της ευρύτερης περιοχής της ΝΑ Ευρώπης.

Ωστόσο διάφορες σύγχρονες προκλήσεις αναμένεται να επανακαθορίσουν την έννοια της αριστείας τόσο στην Ιατρική όσο και στην Ιατρική εκπαίδευση. Η σημαντικότερη πρόκληση θα είναι η ενσωμάτωση της τεχνητής νοημοσύνης στην Ιατρική σε ρόλο επαύξησης αλλά όχι

αντικατάστασης της συνεισφοράς των ιατρών. Ίσως ο «άριστος» ιατρός του κοντινού μέλλοντος να είναι αυτός που θα μπορεί να συνδυάσει την τεράστια βοήθεια της τεχνητής νοημοσύνης στην αποτελεσματικότερη διαχείριση της ιατρικής γνώσης με την ηθική, ανθρωποκεντρική και κοινωνικά υπεύθυνη προσέγγιση της Ιατρικής.

Νικόλαος Αρκαδόπουλος

Καθηγητής Χειρουργικής,

Διευθυντής, Δ΄ Χειρουργική Κλινική ΕΚΠΑ, ΠΓΝ «Αττικόν»,

Πρόεδρος Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ,

Αντιπρόεδρος Ιατρικής Εταιρείας Αθηνών

Αποφοιτήσαντες Αριστούχοι
Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ
των τελευταίων είκοσι ετών

Η αριστεία αποτελεί σταθερό άξονα και ζητούμενο της ακαδημαϊκής και επαγγελματικής μου πορείας και συνιστά θεμελιώδη αρχή με βάση την οποία αντιλαμβάνομαι τον ρόλο του ιατρού και του ενεργού πολίτη. Η φοίτησή μου στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ υπήρξε καθοριστική στη διαμόρφωση της αντίληψής μου για την αριστεία, καθώς με έφερε σε επαφή με ένα εκπαιδευτικό περιβάλλον υψηλών απαιτήσεων, όπου η επιστημονική κατάρτιση συνυπάρχει με την ηθική ευθύνη και τη διαρκή αυτοβελτίωση. Η αριστοτελική ρήση «Ἐξ ὧν πολλάκις πράττομεν, ταῦτα εἶδη ἀρετῶν γίνονται» συνοψίζει εύστοχα την παιδευτική φιλοσοφία που βίωσα: η αριστεία καλλιεργείται σταδιακά, μέσα από σταθερές επιλογές ποιότητας και ήθους.

Κατά τη διάρκεια των σπουδών μου, η έκθεση σε ένα ευρύ φάσμα κλινικών, ερευνητικών και κοινωνικών εμπειριών με οδήγησε να αντιληφθώ την αριστεία όχι ως μεμονωμένη επιδίωξη, αλλά ως ολιστική στάση. Η συστηματική καθοδήγηση, η συνεχής αξιολόγηση και η καθημερινή συναναστροφή με μέντορες υψηλού κύρους συνέβαλαν στη διαμόρφωση μιας αντίληψης που αργότερα αποτέλεσε θεμέλιο της επαγγελματικής μου ταυτότητας. Η εκπαίδευση στο ΕΚΠΑ δεν μου παρείχε μόνο γνώσεις· μου προσέφερε το πλαίσιο ώστε να κατανοήσω ότι η αριστεία απαιτεί συνδυασμό επιστημονικής επάρκειας, ακέραιας κρίσης και προσήλωσης στο κοινωνικό σύνολο.

Οι αρχές αυτές αποτέλεσαν για μένα πολύτιμη παρακαταθήκη τόσο στην άσκηση της ιατρικής στην Ελλάδα όσο και στην ένταξή μου σε διεθνή επιστημονικά και κλινικά περιβάλλοντα. Η διεθνής εμπειρία ενίσχυσε περαιτέρω την επίγνωση ότι η αριστεία είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την αξιοπιστία, τη διαπολιτισμική συνεργασία και τη συμβολή στη δημόσια υγεία σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ο αείμνηστος καθηγητής Τριχόπουλος ενσάρκωσε την εξωστρεφή ελληνική αριστεία και ανέδειξε τον τρόπο με τον οποίο η επιστημονική προσφορά μπορεί να μετασχηματίσει ολόκληρες κοινωνίες. Καθοδηγούμενος από το παράδειγμά του, η αριστεία συνιστά για εμένα διαρκή ηθική δέσμευση να υπηρετώ την ιατρική με συνέπεια, ευθύνη και ακεραιότητα.

Η Αριστεία στην Ιατρική Επιστήμη αποτελεί την κορύφωση διαρκούς, μακροχρόνιας και επίπονης προσπάθειας των επιστημόνων Υγείας όχι μόνο να κατακτήσουν την εδραιωμένη γνώση αλλά και να παράγουν νέα γνώση μέσω των ανακαλύψεών τους προκειμένου να προάγουν την Ιατρική Επιστήμη. Η πορεία προς την Αριστεία συχνά είναι τόσο επίπονη που ο επιστήμονας που την κατακτά δεν μπορεί να υπερηφανευτεί αλλά μπορεί να την αξιοποιήσει προκειμένου να σημειώσει περαιτέρω επιστημονική πρόοδο.

Η Αριστεία στις Επιστήμες Υγείας έχει την ιδιαιτερότητα ότι δύναται να οδηγήσει στη προαγωγή και επαύξηση της γνώσης σε σοβαρές και ανίατες ασθένειες και ως εκ τούτου δύναται να βελτιώσει τη θεραπευτική αντιμετώπιση των ασθενών, το οποίο έχει άμεσο αντίκτυπο στην ποιότητα και το προσδόκιμο της ζωής.

Προσωπικά, έχω βιώσει την Αριστεία στην Ιατρική ως ένα τρόπο τελειοποίησης της διαδικασίας κατάκτησης τις ιατρικής γνώσης και ως το εφόδιο που μου επέτρεψε να συνεχίσω ερευνητικά για να δημιουργήσω νέα γνώση μέσω ανακαλύψεων. Επιπλέον, μέσω της συνεχούς αναζήτησης της τελειότητας, συνέρχεται και η επίγνωση του εφικτού και του ανέφικτου αλλά και η αξιολόγηση της κεκτημένης γνώσης ως μέρος του συνόλου της επιστημονικής αλήθειας. Το τελευταίο οδηγεί στην αυτογνωσία και στη συνέχιση της αναζήτησης της αριστείας, την οποία μετά από πολλές ανακαλύψεις συνειδητοποιείς ότι μπορείς να συνεχίσεις να αναζητάς διότι δεν ολοκληρώνεται ποτέ καθώς η νέα γνώση γεννά νέα αναπάντητα ερωτήματα.

Σε κάθε περίπτωση, η Αριστεία στις Επιστήμες Υγείας πρέπει να αποτελεί στόχο όλων των Επιστημόνων Υγείας, διότι μόνο έτσι αυξάνεται η πιθανότητα κοινού οφέλους.

Είναι ιδιαίτερη τιμή και χαρά για εμένα να ετοιμάσω αυτό το σύντομο κείμενο για την σημασία της αριστείας στην επαγγελματική και κοινωνική μου πορεία, με αφορμή την τιμητική εκδήλωση εις μνήμη του ακαδημαϊκού μας δασκάλου κ. Δημήτρη Τριχόπουλου.

Ως φοιτητής είχα την τύχη να τον έχω καθηγητή, και θυμάμαι ότι μέσω της διδασκαλίας του επεδίωκε διαρκώς να μεταλαμπαδεύσει στους φοιτητές την σημασία της αριστείας για την επιστημονική και κοινωνική τους εξέλιξη, με απώτερο σκοπό φυσικά το όφελος του ασθενούς και της κοινωνίας. Οι αξίες αυτές ήταν ιδιαίτερα σημαντικές και για την προσωπική μου επαγγελματική και ακαδημαϊκή σταδιοδρομία.

Η εργατικότητα, η αποδοτικότητα, το ήθος, η αξιοπρέπεια, η ειλικρίνεια στις διαπροσωπικές σχέσεις, η αγάπη για τον ασθενή και την επιστήμη, και άλλες αξίες της αριστείας στην ιατρική, αποτέλεσαν πυξίδα που σε δύσκολες στιγμές με βοήθησαν να παραμείνω σταθερός στο δρόμο της επιστημονικής και κοινωνικής προόδου. Μετά την αποφοίτησή μου με άριστα και την βράβευση μου από την Ακαδημία Αθηνών το 2009, συνέχισα την ειδικότητά μου στο Λονδίνο όπου μετά από απαιτητικές εξετάσεις ειδικότητας ολοκλήρωσα την εξειδίκευσή μου στη παθολογία και γαστρεντερολογία. Παράλληλα ολοκλήρωσα επιτυχώς και τις μεταπτυχιακές μου σπουδές επιπέδου Master (MSc) και PhD στο University College London, και απέκτησα εμπειρία τόσο στη βασική όσο και στην κλινική έρευνα αλλά και πληθώρα δημοσιεύσεων, καθώς επίσης και γνωριμίες με άλλους συναδέλφους από την Αγγλία και το εξωτερικό, με τους οποίους είχα την ευκαιρία να γνωριστώ και να συνεργαστώ. Μετά από πολυετή εκπαίδευση σε μεγάλα κέντρα του Λονδίνου, και παραμένοντας πιστός στις αρχές της αριστείας, όπως μας τις δίδαξε ο αείμνηστος κ. Δημήτρης Τριχοπουλος, συνεχίζω την προσφορά στον ασθενή, ως επιμελητής στο St Marks του Λονδίνου, ένα από τα πιο εξειδικευμένα κέντρα στην Αγγλία για νοσήματα του πεπτικού συστήματος (St Mark's, The National Bowel Hospital), αλλά και ως επιτιμολογούμενος επίκουρος καθηγητής (Honorary Clinical Senior Lecturer) στο Imperial College London. Για αυτό και η τιμητική αυτή εκδήλωση εις μνήμη του κ. Τριχόπουλου έχει ιδιαίτερη σημασία για όλους εμάς που είχαμε την τύχη να τον γνωρίσουμε και να ωφεληθούμε από τις αρχές της αριστείας τις οποίες πρόσβευε και επεδίωκε να διδάξει στους φοιτητές του.

Στο πλαίσιο της τιμητικής συνεδρίας «Εις μνήμην Δ. Τριχόπουλου», η έννοια της αριστείας αποκτά ιδιαίτερο και διαχρονικό νόημα. Η λέξη «αριστεία» προέρχεται από το «άριστος», τον υπερθετικό βαθμό του «αγαθός», και στην Ιατρική συνδέεται άρρηκτα με την υπηρετήση του ύψιστου αγαθού: της υγείας και, κατ' επέκταση, του ανθρώπου.

Η επιλογή να σπουδάσει κανείς Ιατρική σημαίνει κάτι πολύ περισσότερο από μια επαγγελματική κατεύθυνση. Είναι δέσμευση ζωής, ένας άρρητος όρκος υπηρεσίας, διαρκούς εξέλιξης και προσφοράς προς την ανθρωπότητα και την επιστήμη.

Η αγάπη μου για επιστημονική γνώση και η επιθυμία για ουσιαστική επαφή με τον άνθρωπο με οδήγησαν στην Ιατρική, ως ο πρώτος ιατρός στην οικογένειά μου. Στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ είχα την τιμή να μαθητεύσω δίπλα σε δασκάλους που ενίσχυαν τη φλόγα της αριστείας και με ενέπνευσαν να συνεχίσω το ταξίδι μου με γνώμονα την διαρκή βελτίωση.

Η προσήλωσή μου στην αριστεία με ώθησε να διευρύνω τους ορίζοντές μου σε ένα διεθνοποιημένο περιβάλλον εκπαίδευσης, μεταβαίνοντας στις Ηνωμένες Πολιτείες για ειδικότητα. Εκεί συνειδητοποίησα ότι η αριστεία είναι παγκόσμια αξία, ανεξάρτητη από χώρα, γλώσσα ή πολιτισμό. Όταν αποτελεί πυξίδα ζωής, αίρει τα όποια εμπόδια και ανοίγει νέους δρόμους.

Η αριστεία δεν είναι στατική επιβράβευση μιας ακαδημαϊκής επίδοσης. Είναι κινητήριος δύναμη, εσωτερική φλόγα και πάθος που συντελεί στην πνευματική ολοκλήρωση μας ως επιστημόνων και ανθρώπων, προσδίδοντας ιδιαίτερο νόημα και ομορφιά στην δύσκολη αποστολή μας.

Ανατρέχοντας στην πορεία μου ως αριστούχος της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, συνειδητοποιώ ότι κάθε βήμα είναι κρίκος μιας αλυσίδας που ενώνει το παρελθόν με το μέλλον. Κοινός παρονομαστής είναι η προσφορά στον συνάνθρωπο και την κοινωνία μέσω της κλινικής πράξης, της έρευνας, αλλά και της μεταλαμπάδευσης της γνώσης και του τρόπου σκέψης στις επόμενες γενιές, η οποία αποτελεί θεμελιώδη έκφραση του ιπποκρατικού ιδεώδους.

Έχοντας βρεθεί στη θέση αυτήν πριν από ορισμένα χρόνια, χαιρετίζω με ιδιαίτερη συγκίνηση την πρωτοβουλία της Ιατρικής Εταιρείας Αθηνών και συγχαίρω θερμά τους αριστούχους φοιτητές και φοιτήτριες Ιατρικής, που αποτελούν το λαμπρό μέλλον της επιστήμης και της ανθρωπότητας.

Η Αριστεία, παράγωγο προέλευσης βαθμού υπερθετικού, προσκαλεί στην υπέρβαση ενός ετυμολογικού εαυτού της, μιας συγκριτικής θεώρησης με συντεταγμένες εξωτερικές, αλλότριες, διαπροσωπικές. Στη δική της μεταγλωσσική ανάσταση, ένας αθέατος ιεροφάντης την ερμηνεύει στον εσώτερο κύκλο της αέναης αυτοβελτίωσης ως Άσκηση για τα άσπιλα, τρισηλία κύματα του πνεύματος, του άχρονου και του συμβολικού. Η Αριστεία είναι συνάντηση, μεταλαμπαδέυση της κλήσης προς τον εσώτερο Ήλιο στο μεσουράνημά του, ενόσω εκείνος καθρεφτίζεται στην αθέατη Σελήνη, στο πέπλο της ψυχής. Καθαίρει το Διάμεσο, ώστε να καταστεί εύφορος, εναργής αγωγός των χιλιάδων Volt της έσω τάσης, και η γνώση, στο δικό της tractatus, να στηρίξει την έμπνευση, την ανακάλυψη και τη δημιουργία.

Η έννοια της Αριστείας δεν λειτουργεί ως στατική επιβράβευση ατομικής επίδοσης, αλλά ως θεμέλιος λίθος της συλλογικής προόδου στα λεπτοφυή πεδία που γειώνονται οραματιζόμενα το άφθαρτο. Η Αριστεία, συμβολικό αγαθό, περισσότερο από ποτέ, είναι εσωτερική επανάσταση, «Αντίσταση Ποιότητας», σε έναν κόσμο ανιέρης θεοποίησης των εγγενώς ματαιούμενων υλικών προϊόντων και της παράδοσης της νοημοσύνης στη μηχανή. Εμπεριέχει τον άοκνο αγώνα που θυσιάζει τη ραστώνη του εγώ, στην αλυσίδα και τη θηλειά του συνεργατικού Μαζί.

Είχα την ευλογία να ζήσω την ενσάρκωση της Αριστείας από τον αείμνηστο Ταγό και Δάσκαλό μου Καθηγητή Δημήτριο Τριχόπουλο, όταν με καλοδέχθηκε με την απλότητα και την ηλιόλουστη ευγένειά του στο Εργαστήριο Επιδημιολογίας της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, στο οποίο υπηρέτησα και συνεργάστηκα σε πολυάριθμες δημοσιεύσεις. Η γενναιόδωρη αγάπη και καθοδήγηση του Καθηγητού Τριχόπουλου με συνόδευσε από την εισαγωγή μου στην Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ στην πρώτη θέση των Πανελληνίων εξετάσεων ως και μετά την αποφοίτησή μου με Άριστα (9.87/10). Αισθάνομαι ευγνώμων για τη συνεχιζόμενη εμπιστοσύνη της Ακαδημαϊκού Καθηγήτριας κυρίας Αντωνίας Τριχοπούλου, η οποία και σήμερα ακόμα, ως Πανανθρώπινη Δασκάλα Αριστείας, συνεχίζει να μας φωτοδοτεί και να μας εμπνέει στις επιστημονικές μελέτες που συνδημιουργούμε ως μέλη της ομάδας της, επ' ωφελεία της Ανθρωπότητας.

Στην αιώνια λαμπαδηδρομία φωτοδοσίας των Πανεπιστημιακών Δασκάλων, τώρα στέκομαι στη βαθμίδα του Αναπληρωτού Καθηγητού, ως ένας από τους απειράριθμους ανθρώπινους κόκκους, αντιμέτωπος με το ιερό βάρος της κληρονομιάς της Αριστείας των δικών μου Δασκάλων. Υπηρετώντας στο ίδιο γνωστικό αντικείμενο με τον αείμνηστο Καθηγητή Τριχόπουλο, εκείνο της Επιδημιολογίας, το ηθικό και γνωστικό φορτίο είναι βαρύ. Δεν αρκεί η ικανότητα ενδιαφέρουσας, σύγχρονης φοιτητοκεντρικής διδασκαλίας από την Έδρα, αλλά απαιτείται το Έργο εκείνο που προσκαλεί στην οδό της Αριστείας τον νέο επιστήμονα, προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό φοιτητή μας, τον εμπνέει και, από τη μίμηση στη μύηση, τον εισάγει στις Αξίες, στην Έρευνα, τον καθιστά κοινωνό του αρίστου Ήθους και της ανιδιοτελούς αναζήτησης της Αλήθειας.

Η έννοια της «αριστείας» μπορεί κατά τη γνώμη μου να γίνει αντιληπτή με πολλούς διαφορετικούς τρόπους. Μπορεί κανείς να μείνει στον αντικειμενικό της ορισμό και να θαυμάσει τυχόν βαθμούς και επιδόσεις.

Για εμένα «αριστεία» σημαίνει «προσπάθεια». Προσπάθεια να αξιοποιείς στο μέγιστο κάθε ευκαιρία που σου δίνεται, να μάθεις, να εξασκηθείς, να γίνεις η καλύτερη εκδοχή του εαυτού σου, πρώτα ως άνθρωπος και στη συνέχεια ως επιστήμονας. Προσπάθεια να προσφέρεις στους ασθενείς σου ίαση, ανακούφιση, παρηγοριά και ένα χαμόγελο. Προσπάθεια να προσφέρεις στους συνεργάτες σου αίσθημα ασφάλειας, σεβασμό και εκτίμηση στο μικρό ή μεγάλο λιθαράκι που βάζει ο καθένας στην ομάδα.

Αυτή η προσπάθεια κάποιες φορές αποτυπώνεται σε βαθμούς και κάποιες άλλες φορές αποτυπώνεται στα χαμόγελα που δημιουργούμε γύρω μας, στη στήριξη όσων έχουν ανάγκη, στα βλέμματα ανακούφισης και στη δική μας ηθική ικανοποίηση ότι το αποτύπωμά μας σε αυτό τον κόσμο θα είναι αποτύπωμα αγάπης, προσφοράς και καλοσύνης. Αυτή η μορφή αριστείας για εμένα είναι και η πιο σημαντική.

Μετά από κάποια χρόνια οι βαθμοί ξεχνιούνται. Αυτό που μένει είναι η διαρκής προσπάθεια να γινόμαστε οι καλύτερες εκδοχές του εαυτού μας.

Όσον αφορά την ακαδημαϊκή μου διαδρομή μέχρι τώρα, η αριστεία – και κυρίως οι γνώσεις που αποκόμισα κατά την προσπάθειά μου – βοήθησαν συντελώντας ως βάσεις στον περαιτέρω εμπλουτισμό των γνώσεων και των δεξιοτήτων μου. Όσο για την κοινωνική μου ζωή και διαδρομή έως τώρα, έμαθα να εκτιμώ και να θαυμάζω περισσότερο τους «άριστους ανθρώπους». Εκείνους τους ανθρώπους που αγωνίζονται και προσπαθούν για το καλύτερο ακόμη και όταν οι συνθήκες δεν είναι ιδανικές. Εκείνους τους ανθρώπους που έχουν ήθος, ενσυναίσθηση και διακατέχονται από συνεχή προσπάθεια για αυτοβελτίωση, διάθεση για ανιδιοτελή προσφορά και πίστη σε υψηλά ιδανικά. Εκείνους τους ανθρώπους που αποτελούν έμπνευση με τη συμπεριφορά και τον χαρακτήρα τους.

Αυτή τη μορφή αριστείας προσπαθώ κάθε μέρα να κατακτήσω.

Η αριστεία δεν είναι αυτοσκοπός. Η επιβράβευσή της αντιπροσωπεύει μία από τις προσπάθειες της κοινωνίας να ενθαρρύνει αποτελέσματα και ενέργειες που αποσκοπούν όχι μόνο στην ατομική ανέλιξη αλλά έχουν την δυνατότητα να ωφελήσουν το κοινωνικό σύνολο. Μεγάλωσα σε μία οικογένεια εκπαιδευτικών, όπου η γνώση και η εκπαίδευση θεωρείται ένα από τα σημαντικότερα αγαθά της ζωής. Οι γονείς μου, με ενθάρρυναν από μικρή ηλικία ώστε να είμαι καλός μαθητής. Σε αυτή την περίοδο, δεν καταλάβαινα το βαθύτερο νόημα της συμπεριφοράς τους. Διάβαζα βιβλία και μάθαινα καινούργια πράγματα γιατί ήμουν περίεργος για τον κόσμο γύρω μου και κυρίως επειδή οι καλοί βαθμοί οδηγούσαν

σε περισσότερα παιχνίδια. Μεγαλώνοντας, αντιλήφθηκα πως μέσω της αριστείας, θα μπορούσα να ασκήσω το λειτούργημα της Ιατρικής. Η εισαγωγή στην Ιατρική Σχολή θα μου έδινε την ευκαιρία να βοηθήσω τα παιδιά να ξεπεράσουν την ασθένειά τους. Θα μπορούσα να προσφέρω στην κοινωνία και στην προαγωγή του κοινού καλού. Η απόκτηση της γνώσης στην Ιατρική Σχολή αποτέλεσε μέσο προς την εκπλήρωση αυτού του σκοπού. Δέκα χρόνια μετά την αποφοίτησή μου από την Ιατρική των Αθηνών, είμαι παιδίατρος εντατικολόγος, σύζυγος, πατέρας και ερευνητής. Εργάζομαι σκληρά για τη θεραπεία και ανάρρωση των ασθενών μου και της οικογένειάς τους. Μέσω της έρευνας, αναζητώ την επιστημονική αλήθεια που θα οδηγήσει σε ασφαλέστερες και αποτελεσματικότερες θεραπείες για τα παιδιά, το μέλλον του κόσμου. Σαν πατέρας, ενθαρρύνω το παιδί μου να ακολουθήσει το δρόμο της αριστείας προς ένα καλύτερο μέλλον.

Η έννοια της αριστείας, για εμένα, δεν υπήρξε ποτέ στατική. Αντιθέτως, μετασχηματίστηκε ουσιαστικά μέσα από τις διαφορετικές φάσεις της εκπαιδευτικής και επαγγελματικής μου πορείας. Στα σχολικά μου χρόνια, η αριστεία ταυτιζόταν κυρίως με τις επιδόσεις στα μαθήματα και την επιτυχή κατάκτηση μιας προκαθορισμένης ύλης. Ήταν μια έννοια μετρήσιμη, σαφώς οριοθετημένη και σε μεγάλο βαθμό ατομική.

Στο πανεπιστήμιο, και ιδίως κατά τη διάρκεια της κλινικής εκπαίδευσης, η αριστεία άρχισε να αποκτά διαφορετικό περιεχόμενο. Δεν αφορούσε πλέον μόνο τη συσσώρευση γνώσεων, αλλά και την ικανότητα κατανόησης, σύνθεσης και εφαρμογής τους στην πράξη. Η κλινική ιατρική ανέδειξε τη σημασία της κρίσης, της υπευθυνότητας και της διαρκούς μάθησης, στοιχεία που δεν αποτυπώνονται εύκολα σε βαθμολογίες, αλλά καθορίζουν την ποιότητα της ιατρικής πράξης.

Στην μετέπειτα επαγγελματική μου πορεία, ωστόσο, κατανόησα ότι η αριστεία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τον επαγγελματισμό και το ήθος. Δεν έχει πάντοτε σημασία πόσα γνωρίζει κανείς, αλλά πώς επιλέγει να χρησιμοποιήσει τη γνώση αυτή: πώς τη μοιράζεται με τους συναδέλφους του, πώς τη μεταφράζει σε φροντίδα για τον ασθενή, πώς στέκεται με συνέπεια, σεβασμό και ενσυναίσθηση απέναντι στον άνθρωπο που έχει απέναντί του.

Τελικά, ένας στατικός ορισμός της αριστείας, που τη συνδέει αποκλειστικά με την υπάρχουσα γνώση ή την ατομική επίδοση, περιορίζει την ίδια της τη δυναμική. Η αριστεία προϋποθέτει διαρκή αμφισβήτηση, νέο τρόπο σκέψης και τόλμη για την ανακάλυψη νέων διαδρομών. Είναι μια συλλογική και εξελικτική διαδικασία, που υπηρετεί όχι την προσωπική διάκριση, αλλά την πρόοδο της επιστήμης και, τελικά, το κοινό καλό.

Κατά τη διάρκεια των σπουδών μου στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ, η έννοια της αριστείας απέκτησε για εμένα περιεχόμενο πέρα από την έννοια της διάκρισης. Σταδιακά έγινε τρόπος σκέψης και ευθύνης, απέναντι στη γνώση που καλούμαστε να υπηρετήσουμε και, κυρίως, απέναντι στον άνθρωπο που βρίσκεται στο επίκεντρο της Ιατρικής. Η ενασχόλησή μου τόσο με την κλινική άσκηση όσο και με την έρευνα ανέδειξε διαφορετικές όψεις της ίδιας απαίτησης. Στο ερευνητικό πεδίο, η αριστεία σημαίνει υπευθυνότητα, μεθοδικότητα και αυστηρή τεκμηρίωση. Στην κλινική πράξη, η ίδια στάση μεταφράζεται σε προσεκτικές αποφάσεις, όπου η επιστημονική γνώση οφείλει να συνδυάζεται με κρίση, ενσυναίσθηση και επίγνωση των ορίων της.

Στην ελληνική πραγματικότητα, η ακαδημαϊκή αριστεία δεν μεταφράζεται πάντοτε σε αντίστοιχη θεσμική αναγνώριση ή σε άμεσο άνοιγμα επαγγελματικών και εκπαιδευτικών διαδρομών. Η εξέλιξη, τόσο στην κλινική όσο και στην ερευνητική πορεία, παραμένει συχνά αποτέλεσμα προσωπικής επιμονής, συνέπειας και εσωτερικού κινήτρου, πέρα από τις αντικειμενικές επιδόσεις.

Μέσα από αυτή τη συνθήκη κατανόησα ότι η αριστεία έχει ουσιαστικό νόημα μόνο όταν συνοδεύεται από ήθος και αντοχή. Η Ιατρική δεν είναι χώρος ατομικής προβολής, αλλά πεδίο συλλογικής ευθύνης, ιδιαίτερα σε ένα δημόσιο σύστημα υγείας που δοκιμάζεται. Το παράδειγμα του Καθηγητή Δημητρίου Τριχόπουλου υπενθυμίζει ότι η επιστημονική αυστηρότητα και η προσήλωση στην αλήθεια μπορούν να έχουν διαχρονικό αντίκτυπο ακόμη και σε περιβάλλοντα με περιορισμούς. Το έργο του δείχνει πως η αριστεία δεν μετριέται μόνο με άμεσες ανταμοιβές, αλλά με τη διάρκεια και το αποτύπωμά της στον χρόνο.

Η συμμετοχή μου στην εκδήλωση αυτή λειτουργεί ως υπενθύμιση ευθύνης και αναστοχασμού για την πορεία που επιλέγω να ακολουθήσω στην Ιατρική, τόσο στην κλινική πράξη όσο και στην έρευνα, με συνέπεια, επιστημονική ακεραιότητα και σεβασμό προς τον άνθρωπο.

Η αριστεία δεν αποτελεί μια ευθεία και εύκολη πορεία· δεν είναι ένας στιγμιαίος τίτλος ούτε ένα απλό άθροισμα βαθμών. Είναι μια διαρκής στάση ζωής, μια εσωτερική δέσμευση για συνεχή προσπάθεια και αυτοβελτίωση.

Αριστεία δεν είναι η απουσία λαθών, αλλά η ικανότητα να μαθαίνεις από αυτά.

Μέσα από τις δυσκολίες που καλείσαι να αντιμετωπίσεις και να υπερκεράσεις, διαμορφώνεται ο χαρακτήρας, διδάσκεται η πειθαρχία, η υπομονή και η ανθεκτικότητα.

Για μένα, ως αριστούχο απόφοιτο της Ιατρικής Σχολής Αθηνών, η αριστεία αποτέλεσε εξαρχής στόχο, αλλά στην πορεία μετατράπηκε σε τρόπο σκέψης και δράσης. Ήταν μια απαιτητική διαδρομή γεμάτη προκλήσεις, καθώς πίσω από τον τίτλο του αριστούχου κρύβονται αμέτρητες ώρες μελέτης, στιγμές αμφιβολίας και προσωπικές δοκιμασίες που σπάνια γίνονται ορατές.

Δεν ήταν λίγες οι φορές που αναρωτήθηκα αν το κόστος άξιζε το αποτέλεσμα. Όμως, μέσα από αυτές τις στιγμές αμφιβολίας, γεννήθηκε η πραγματική αξία της αριστείας: η επιμονή να συνεχίζεις ακόμη κι όταν δεν είσαι βέβαιος για το τέλος.

Παράλληλα, η πορεία αυτή καλλιέργησε την ταπεινότητα και το σεβασμό απέναντι στη γνώση και τον άνθρωπο. Γιατί η αριστεία στην Ιατρική δεν περιορίζεται μόνο στην ακαδημαϊκή επιτυχία αλλά αποκτά πραγματικό νόημα μόνο όταν συνοδεύεται από ήθος, ενσυναίσθηση και κοινωνική ευθύνη. Είναι η δέσμευση να αξιοποιούμε τη γνώση μας όχι για προσωπική διάκριση, αλλά για το καλό των ασθενών και της κοινωνίας μας.

Αυτό το ιδανικό, άλλωστε, επιδιώκω να υπηρετώ σε κάθε επόμενο βήμα της πορείας μου.

Η αριστεία είναι, θεωρώ, μια έννοια κάπως παρεξηγημένη. Και αυτό, θα έλεγε κανείς, μοιάζει περίεργο, διότι είναι ταυτόχρονα τόσο διαχρονική. Ίσως η παρεξήγηση να έχει να κάνει με τη διάκριση ανάμεσα στο «φαίνεσθαι» και το «είναι»: πράγματι, συχνά κρίνουμε ως άριστη μια πράξη, μια διάκριση, ή ένα αξιοσημείωτο κατόρθωμα, όπως την πρωτιά στην Ιατρική (που, πιστέψτε με, είναι σίγουρα ένα αξιοσημείωτο κατόρθωμα). Χρησιμοποιούμε λοιπόν την πράξη, ως μέσο τεκμηρίωσης της αριστείας του ανθρώπου που τη συντέλεσε, κατά κάποιο τρόπο σε αναλογία με την «κορυφή ενός παγόβουνου» που όμως ο κύριος όγκος του είναι αφανής κάτω από τη στάθμη της θάλασσας. Ο ορισμός αυτός είναι ευκολονόη-

τος και αξιοκρατικός, αγνοεί ωστόσο πλήρως την υποκείμενη διεργασία. Και αυτή η -εσωτερική του κάθε άριστου ανθρώπου- ιδιαίτερη διεργασία, που μάλλον είναι αδύνατο να αποτυπωθεί με λέξεις, είναι που κρύβει και την πραγματική ουσία της έννοιας, η οποία βρίσκεται στην επαναληψιμότητα. Σε αυτό θα συμφωνούσε πιθανώς και ο Αριστοτέλης, στα κείμενα του οποίου βασίζεται και το γνωστό ρητό του Will Durant *«Είμαστε αυτό που κάνουμε επανειλημμένα: η αριστεία, λοιπόν, δεν είναι πράξη αλλά συνήθεια»*.

Είμαι από καρδιάς ευγνώμων για όλα όσα μου προσέφερε η Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ κατά τη διάρκεια των σπουδών μου (τις οποίες και συνεχίζω πλέον ως υποψήφιος διδάκτορας). Κάθε απόφοιτος του μεγαλύτερου Πανεπιστημίου στην Ελλάδα επωφελείται από αναρίθμητα προνόμια, πόσο μάλλον εάν του δοθεί επιπροσθέτως η τιμή να συγκαταλέγεται ανάμεσα στους πρώτους. Η διάκριση αυτή αποτέλεσε σε πρώτο στάδιο επισφράγιση πολυετών κόπων μου, πολύ πριν καν εισαχθώ στην Ιατρική Σχολή (με ιδιαίτερη μνεία φυσικά στις θυσίες των γονιών μου). Κοιτώντας πλέον στο μέλλον, βλέπω πως αποτελεί ταυτόχρονα και το πολυτιμότερο εισιτήριο, καθώς μου δίνει μια δυνατή φωνή με την οποία μπορώ να εκφραστώ. Να προάγω την Ιπποκρατική Ιατρική. Να προάγω την ορθή βιοϊατρική έρευνα. Ίσως και να μου επιτρέψει να γίνω και εγώ κάποια στιγμή μέλος του Πανεπιστημίου που με μεγάλωσε.

Η έννοια της αριστείας, κατά τη δική μου προσωπική άποψη, δεν περιορίζεται μόνο στην ακαδημαϊκή επίδοση, αλλά στην εφαρμογή αυτής της γνώσης και στο ήθος. Όταν τελείωσα την Ιατρική Αθηνών με βαθμό 9,8 στα 10, τον υψηλότερο εκείνου του έτους, έδωσα τον Όρκο του Ιπποκράτη και δεσμεύτηκα να εφαρμόζω τη γνώση μου για το καλό των ανθρώπων. Υποστηρίζω την πρόληψη, γιατί, όπως έλεγε ο Ιπποκράτης, «το προλαμβάνειν κρείττον του θεραπεύειν». Ένας γιατρός, κατά τη γνώμη μου, πρέπει να συνδυάζει την αριστεία στη θεωρία με την αριστεία στην πράξη. Έχω ζήσει την αριστεία τόσο στην ακαδημαϊκή μου πορεία όσο και στον αθλητισμό, γιατί πιστεύω στο «νους υγιής εν σώματι υγιεί». Ένας

σύγχρονος γιατρός πρέπει να είναι πρότυπο.

Με την εφαρμογή της αριστείας παντού, ο γιατρός μπορεί όχι μόνο να θεραπεύει, αλλά και να εμπνέει. Μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στη διαμόρφωση ενός διαφορετικού τρόπου σκέψης γύρω από την υγεία, ενθαρρύνοντας τους ανθρώπους να υιοθετούν έναν πιο υγιεινό τρόπο ζωής και να αντιλαμβάνονται την πρόληψη ως βασικό πυλώνα της ιατρικής. Η επιστήμη της ιατρικής δεν περιορίζεται στη θεραπεία της νόσου· επεκτείνεται στην προαγωγή της υγείας, στην εκπαίδευση της κοινωνίας και στην καλλιέργεια υπευθυνότητας απέναντι στο ίδιο μας το σώμα.

Για τον λόγο αυτό πιστεύω ότι η αριστεία δεν αποτελεί έναν τίτλο που αποκτάται σε μια συγκεκριμένη στιγμή, αλλά μια διαρκή προσπάθεια. Είναι η καθημερινή επιλογή να επιδιώκει κανείς τη γνώση, να την εφαρμόζει με υπευθυνότητα και να υπηρετεί τον άνθρωπο με συνέπεια και σεβασμό.

Ευχαριστώ πολύ την Ιατρική Εταιρεία Αθηνών για την πρόσκληση της για τη συμμετοχή μου στη δημιουργία του παρόντος εγχειριδίου.

Η αριστεία για εμένα δεν αποτέλεσε ποτέ αυτοσκοπό. Περισσότερο από όλα, ορισμένες καλές επιδόσεις που επέτυχα έφτασαν ως επιστέγασμα της προσπάθειας προσέγγισης της γνώσης και της λαχτάρας για αυτήν. Ομολογώ ότι στην πραγματικότητα μου είναι αρκετά δύσκολο να γράψω αυτό το κείμενο, μιας και η αριστεία ως έννοια και προοπτική συνιστά ιδιαίτερα πολύπλοκο θέμα. Θα επιχειρήσω, ωστόσο, να αναπτύξω κάποιες πλευρές που θεωρώ ότι παρουσιάζουν ενδιαφέρον.

Κάθε άνθρωπος έχει μέσα του ένα δυναμικό και κλίσεις, που οφείλει να καλλιεργήσει. Μέσα από αυτόν τον τρόπο, γίνεται η ζωή πλουσιότερη και η κοινωνία καλύτερη. Προσωπικά, στόχος μου πάντα ήταν να μπορώ να αξιοποιώ τις ευκαιρίες που διαγράφονταν στον δρόμο μου και να βελτιώνομαι μέσα από αυτή την πορεία. Θα πρέπει να σημειώσουμε ότι για καθέναν η λέξη αριστεία λαμβάνει άλλο νόημα. Είναι σε κάθε περίπτωση, όμως, η επιδίωξη βελτίωσης του εαυτού και του περιβάλλοντος μέσα στο οποίο ζούμε, δραστηριοποιούμαστε και συνδεόμαστε. Δεν πιστεύω, δηλαδή, ότι η αριστεία ως έννοια θα πρέπει να μας φέρνει σε ανταγωνισμό με τους άλλους. Αντιθέτως, επιδίωξη και πόθος μας θα πρέπει να είναι η συλλογική βελτίωση και η συμβολή μας στην ευημερία της κοινωνίας και των συνανθρώπων μας.

Στη ζωή μου η φιλομάθεια και η μελέτη απέκτησαν σημαίνοντα ρόλο από μικρή ηλικία, καθώς μου επέτρεπαν να διαβώ δρόμους και να γίνω κοινωνός εμπειριών, που σε άλλη περίπτωση δε θα είχα τη χαρά να απολαύσω. Είχα την τύχη ακόμη να γνωρίσω αξιόλογους και πολλές φορές ενθουσιώδεις δασκάλους και καθηγητές σε κάθε βαθμίδα της Εκπαίδευσης, με τους οποίους μοιραστήκαμε αυτό το ταξίδι και τους ευχαριστώ όλες κι όλους. Είμαι πεπεισμένος πως χωρίς αυτούς, πολύ διαφορετικά θα είχε κυλήσει αυτή η πορεία μου προς και μέσα στην Ιατρική, αλλά και προς όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας και δημιουργίας. Τη λογοτεχνία, τη μουσική, τη φιλοσοφία. Κι αυτό, γιατί αυτοί οι άνθρωποι με το παράδειγμά τους καλλιέργησαν μέσα μου την πεποίθηση ότι δεν αρκεί η επιστημονική αριστεία, αλλά απαιτείται μια γενικότερη σύλληψη της ζωής και της ανθρώπινης εμπειρίας, μια ηθική πυξίδα, ώστε να λειτουργήσει ο καθένας στα πλαίσια της δραστηριότητάς του.

Εξάλλου, αρκεί να παραθέσουμε τα λόγια του ίδιου του Ιπποκράτη ότι «Οὐκ ἔνι ἰατρικὴν εἰδέναι, ὅστις μὴ οἶδεν ὅ τι ἐστὶν ἄνθρωπος».

Ευχαριστώ και πάλι.

ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Μαιάνδρου 23, 115 28 Αθήνα

τηλ.: 210 7211845, 210 7243161

e-mail: iea@mednet.gr, mednet@mednet.gr

www.mednet.gr

 Ιατρική Εταιρεία Αθηνών - Athens Medical Society